

YHTEISIÄ RATKAISUJA ETSIMÄSSÄ – SUOMEN PUHEENJOHTAJUUSOHJELMA ARKTISESSA NEUVOSTOSSA 2017–2019

Suomen puheenjohtajuus Arktisessa neuvostossa 2017–19 perustuu vahvaan arktiseen perinteeseen ja asiantuntemukseen. Hallitustason kansainvälinen arktinen yhteistyö juontaa juurensa ensimmäisestä arktisesta ministerikokouksesta, joka pidettiin Rovaniemellä 1991. Tässä kokouksessa hyväksyttiin Arktinen ympäristönsuojelustrategia, joka puolestaan johti Arktisen neuvoston perustamiseen 1996.

Ensimmäisten 20 vuoden aikana Arktisesta neuvostosta on kehittynyt tunnustettu kansainvälinen foorumi. Ainutlaatuisen siitä tekevät alkuperäiskansajärjestöjen aktiivinen osallistuminen ja vahvat siteet tutkijayhteisöön. Arktisen neuvoston puheenjohtajamaana Suomi pyrkii edelleen vahvistamaan arktista yhteistyötä selvittämällä mahdollisuuksia asettaa yhteisiä pitkän aikavälin tavoitteita. Kansainvälisen tilanteen salliessa Suomi on valmis järjestämään Arktisen huippukokouksen tämän prosessin edistämiseksi.

Arktisen neuvoston jäsenvaltiot ja alkuperäiskansoja edustavat pysyvät osanottajat ovat sitoutuneet ympäristönsuojeluun ja kestäväan kehitykseen arktisilla alueilla. Kaikki jäsenvaltiot ovat lupautuneet arktisen alueen rauhan, vakauden ja rakentavan yhteistyön säilyttämiseen. Tämä vahvistettiin yhteisessä julistuksessa, kun Arktinen neuvosto täytti 20 vuotta vuonna 2016. Suomen puheenjohtajuus perustuu osallistavaan yhteistyöhön siten, että yhteisiin haasteisiin etsitään yhteisiä ratkaisuja.

Suomi haluaa tuoda esiin kaksi viimeaikaista, arktisen alueen kannalta merkittävää saavutusta.

Kansainvälinen yhteisö hyväksyi oikeudellisesti sitovan ilmastopoliittisen Pariisissa vuonna 2015. Ilmaston lämpenemisen arvioidaan kuitenkin jatkuvan vielä vuosikymmeniä ja vaikuttavan huomattavasti arktiseen alueeseen. On välttämätöntä jatkaa työtä ilmastomuutoksen hillitsemiseksi sekä ilmastokestävyyden ja ilmastomuutokseen sopeutumisen vahvistamiseksi. Samoin tulee kasvattaa tietoisuutta arktisista asioista kansainvälisissä ilmastoneuvotteluissa.

YK:n vuonna 2015 hyväksymät kestävä kehityksen Agenda 2030 -tavoitteet ovat maailmanlaajuiset ja koskevat myös arktista aluetta. Kestävä kehitys on Arktisen neuvoston keskeinen tehtävä. Suomi haluaa selvittää, miten Agenda 2030 -tavoitteita voidaan hyödyntää arktisessa yhteistyössä ihmisten ja luonnon hyväksi.

Arktisesta alueesta on muodostumassa tärkeä 2000-luvun solmukohta. Alueen taloudellinen potentiaali olisi valjastettava tuomaan hyvinvointia arktisen alueen asukkaille ja yhdyskunnille sekä takaamaan toimeentulo ja sosiaalinen kehitys. Kestävä talouskehitys on yhdyskuntien vahvuuden avainkysymys.

Suomi pyrkii lisäämään yhteistyötä Arktisen neuvoston ja Arktisen talousneuvoston välillä yritysten yhteistoiminnan edistämiseksi ja vastuullisen talouskehityksen tukemiseksi. Yhteisiä tavoitteita ovat osaamisen kehittäminen, riskienhallinta, viestintäyhteydet, kylmän ilmanalan teknologiat ja palvelut, merikuljetukset, energia-ala, biotalous, matkailu, asuminen ja rakentaminen sekä kaivosteollisuus.

Suomi viettää vuonna 2017 itsenäisyytensä satavuotisjuhlaa. Suunnitteilla olevia arktisia tapahtumia ovat esimerkiksi kansainvälinen Rovaniemi Arctic Spirit -konferenssi ja tutkimusmatka arktisille vesille suomalaisella jäänmurtajalla.

SUOMEN PRIORITEETIT

YMPÄRISTÖNSUOJELU

Ympäristönsuojelu on keskeinen osa arktista yhteistyötä. Arktinen alue samaistetaan puhtaaseen ympäristöön ja runsaisiin luonnonvaroihin. Arktisen alueen ekosysteemien elinvoimaisuus ja ihmisten hyvinvointi edellyttävät tehokkaita ympäristönsuojelutoimia. Suomi kannustaa Arktista neuvostoa keskittymään edelleen luonnon monimuotoisuuden säilyttämiseen ja saastumisen ehkäisemiseen sekä ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen.

Arktinen neuvosto työryhmineen on tuottanut runsain mitoin korkealaatuisia arvioita arktisen ympäristön tilasta sekä niihin liittyviä toimentasuosituksia. Suomi kannustaa jäsenvaltioita panemaan suositukset täytäntöön ja kertomaan tuloksista myös kansainvälisissä yhteyksissä. Suomi ehdottaa tehokkaampaa tiedonvaihtoa parhaista käytännöistä ja uusista teknologioista kestävä ja vastuullisen kehityksen edistämiseksi arktisella alueella.

VIESTINTÄYHTEYDET

Toimivat viestintäyhteydet ja -palvelut ovat elinehto ihmistoiminnalle ja perusedellytys taloudelliselle kehitykselle arktisella alueella. Viestintäpalvelut parantavat arktisella alueella asuvien ja siellä vierailevien ihmisten turvallisuutta ja elämänlaatua. Laajakaistapalvelujen saatavuus tukee sähköistä oppimista, mahdollistaa digitaalisten sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämisen ja tarjoaa pääsyn tiedonvälityksen piiriin.

Suomi ehdottaa, että Arktisen neuvoston työtä tietoliikenteen parissa jatketaan ja etsitään keinoja viestintäyhteyksien ja laajakaistapalveluiden saatavuuden parantamiseksi arktisella alueella. Tässä työssä tulee ottaa huomioon alkuperäiskansojen, paikallisyhteisöjen ja yritysten sekä matkailun ja tutkimuksen tarpeet. Työ perustuisi telekommunikaatioinfrastruktuuria pohtineen työryhmän ja Arktisen talousneuvoston suosituksille. Mahdolliset viestintäteknologiat käsittävät satelliittiyhteydet, mobiilijärjestelmät, matalan taajuusalueen liikenteen ja merikaapelit.

METEOROLOGINEN YHTEISTYÖ

Arktisen alueen kattava meteorologinen ja oseanografinen yhteistyö parantaa yleistä turvallisuutta, hyödyttää kansainvälistä meri- ja lentoliikennettä sekä vahvistaa arktista ilmastotutkimusta. Ilmatieteen alan yhteistyötä edelleen kehittämällä voidaan parantaa seuranta- ja havainnointiverkostoja sekä ilmastoon ja veteen liittyvien riskien hallintaa.

Seurannan tehostaminen maalla, merellä, ilmakehässä ja avaruudessa tuottaa kattavampia tietoaineistoja ja täyttää tiedonkeruun maantieteellisiä aukkoja. Tämä parantaa palveluja ja meteorologisia ennusteita arktisella alueella ja mahdollistaa tuiki tarpeellisten ilmastomuutoskenaarioiden tekemisen niin tarkoiksi kuin mahdollista. Suomi ehdottaa meteorologisen ja oseanografisen yhteistyön syventämistä arktisten maiden kesken yhteistyössä Maailman ilmatieteen järjestön WMO:n kanssa.

KOULUTUS

Arktiselle alueelle tyypillistä on harva asutus, kulttuurinen monimuotoisuus, vähemmistökielten suuri määrä, vaihtelevat sosioekonomiset olot ja pitkät välimatkat. Harvaan asuttujen alueiden koulutusmahdollisuuksien tasapuolisuus on avainkysymys kestävä kehityksen ja arktisten yhteisöjen kestävävyn kannalta. Tasavertainen pääsy hyvätasoisien perusopetuksen piiriin avaa väyliä ammatti- ja korkea-asteen opintoihin ja auttaa löytämään paikan työelämässä. Se vähentää myös syrjäytymisriskiä valitettavine seurauksineen.

Arktisissa ja pohjoisissa yhteisöissä työskentelevät, sitoutuneet ja motivoituneet opettajat ovat avainasemassa tarjottaessa laadukasta perusopetusta. Varhaiskasvatuksen ja perusasteen opetusmenetelmien kehittämiseksi Suomi haluaa vahvistaa opetusalan asiantuntijoiden verkostoa yhteistyössä Arktisen yliopiston kanssa. Nykyaikaisten menetelmien, kuten opetuksen digitalisaation kehittäminen on keskeinen osa tätä työtä.

ARKTISEN NEUVOSTON TYÖALUEET

YMPÄRISTÖ JA ILMASTO

Ilmastomuutostyö arktisella alueella perustuu luotettavaan tieteelliseen tutkimukseen sekä perinne- ja paikallistietoon. Paikalliset ympäristöhavainnot ovat laajalti vahvistaneet johtopäätökset, jotka tehtiin Arktisen neuvoston ilmastomuutoksen vaikutuksia arktisella alueella arvioineessa hankkeessa (Arctic Climate Impact Assessment, 2004). Vaikutukset kohdistuvat sekä arktisiin yhdyskuntiin että luonnon ekosysteemeihin. Jään ja lumen sulaminen arktisella alueella lisää ilmastomuutoksen maailmanlaajuisia vaikutuksia.

Pariisin ilmastosopimuksen sitoumusten toimeenpano on tärkein asia, jonka jäsenvaltiot voivat tehdä ilmastomuutoksen suhteen. Tärkeä lisätoimi on panna täytäntöön Arktisen neuvoston vuonna 2015 hyväksymä toimintaohjelma mustan hiilen ja metaanin päästöjen vähentämiseksi. Suomi kannustaa hankkeisiin ja toimiin, joilla vähennetään päästöjä, helpotetaan sopeutumista ja lisätään tietoisuutta ilmastomuutoksesta.

Arktisen neuvoston tieteellinen työ on suuresti parantanut ymmärrystä ilmastomuutoksen vaikutuksista arktisella alueella. Arktisen alueen tärkeimmät muutostekijät ja sopeutumismahdollisuudet on tunnistettu hankkeissa, jotka koskevat sopeutumista, ilmastokestävyyttä, Pohjoisen jäämeren happamoitumista, makean veden varantoja sekä lunta, vettä, jäätä ja ikiroutaa. Suomi edistää näiden arvioiden seurantaa.

Arktisten arviointihankkeiden tulokset pitäisi integroida YK:n ilmastonsuojelun puitesopimuksen ja hallitustenvälisen ilmastomuutospaneelin toimintaan. Lisäksi lyhytikäisten ilmastomuutosta aiheuttavien ilmansaasteiden parissa tehtävä työ voitaisiin linkittää vastaavaan toimintaan, jota tehdään YK:n alaisen Euroopan talouskomission kaukokulkeutuvia ilmansaasteita koskevan sopimuksen puitteissa.

Ilmasto-olojen muuttumisella voi olla vakavia seurauksia luonnon monimuotoisuudelle ja ekosysteemeille arktisella alueella. Merien ja rannikoiden ekosysteemien suojelu ja niiden ilmastokestävyyden vahvistaminen on jäsenmaille merkittävä haaste. YK:n biodiversiteettiä koskevien Aichi-tavoitteiden tulisi ohjata Arktisen neuvoston työtä. Tärkeimpiä työkaluja ovat Arktisen alueen biodiversiteettiarviointi (2013) ja Arktisen biodiversiteetin toimenpideohjelma 2013–2021 (2015).

Suomi edistää arktisen luonnon monimuotoisuuden seurantaa ja raportointia Arktisen alueen luonnon monimuotoisuuden seurantaohjelman kautta. Samoin Suomi kannustaa toteuttamaan Arktisen alueen vieraslajistrategiaa ja sitä koskevaa toimintasuunnitelmaa sekä jatkamaan Arktisen alueen muuttolintualoitetta. Arktisen alueen makean veden varantoja ja niiden ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista arvoa koskevan tietoisuuden lisääminen on myös tärkeää.

Suomi suunnittelee järjestävänsä arktisen ympäristöministerikokouksen Pariisin ilmastosopimuksen toimeenpanon edistämiseksi ja kansainvälisten Aichi-biodiversiteettitavoitteiden toteutumisen seuraamiseksi. Lisäksi Suomessa pidetään järjestyksessään toinen arktinen biodiversiteetikongressi, jossa tarkastellaan vuonna 2013 hyväksytyn Arktisen neuvoston biodiversiteettiarvioinnin suositusten edistymistä. Tultuaan hyväksytyksi arktisen alueen

ilmastokestävyttä koskeva puiteohjelma (Arctic Resilience Action Framework 2016) on hyödyllinen työkalu vahvistettaessa ilmastokestävyttä ja sopeutumiskykyä. Puiteohjelman toteuttamista käsitellään ensimmäisessä arktisen ilmastokestävyden foorumissa, joka järjestetään Suomen puheenjohtajuuden aikana.

Arktinen ilmastotutkimus hyötyy tietojen paremmasta saatavuudesta, mikä puolestaan helpottaa seuranta, ohjausta, valmiussuunnitelmien laatimista ja päätöksentekoa. Kansallisten maanmittauslaitosten arktinen paikkatietoinfrastruktuuri (Arctic Spatial Data Infrastructure) tarjoaa työkaluja tiedon välittäjille ja loppukäyttäjille siten, että paikkatieto on helposti saatavilla, todennettavissa ja yhdistettävissä muuhun tietoon. Suomi pyrkii siihen, että Arktisen neuvoston työryhmät käyttäisivät laajemmin arktista paikkatietoinfrastruktuuria.

Ihmistoiminta arktisella alueella ja sen ulkopuolella on johtanut saasteiden ja vaarallisten aineiden kertymiseen. Taloudellisen toiminnan tiukat ympäristönsuojelustandardit auttavat vähentämään ympäristön saastumisriskiä arktisella alueella. Suomi korostaa tarvetta lisätä yhteistyötä ja tiedottamista rajat ylittävistä haitallisista aineista. Vaarallisia aineita koskevien kansainvälisten ympäristösopimusten lisäksi Arktisen neuvoston raportti uusista huolta aiheuttavista kemikaaleista (Chemicals of Emerging Arctic Concern 2017) ohjaa työtä saasteiden vähentämiseksi.

Ympäristövaikutusten arviointi (YVA) on tärkeä työkalu arktisen alueen kestävässä kehityksessä ja vastuullisessa kehittämisessä. Suomi haluaa edistää erityisesti arktiselle alueelle räätälöityä YVA-menetelmää, johon asukkaiden osallistuminen kuuluu kiinteästi.

MERET

Pohjoinen jäämeri on tärkeä toimeentulon lähde vaikutuspiirissään eläville yhdyskunnille. Luonnonvarojen kysyntä ja uusien meriväylien avautuminen voivat tuoda vaurautta alueelle, mutta samalla ne lisäävät arktisen alueen asukkaisiin ja luontoon kohdistuvia riskejä. Maailmanlaajuisen mielenkiinnon kohdistuminen arktiseen alueeseen lisää paineita kehittää arktisten merialueiden sääntelyä kestävässä kehityksen turvaamiseksi.

Vuonna 2015 hyväksytty Arktisen merialueiden strateginen suunnitelma 2015–2025 luo puitteet Jäämeren ja sen rannikon ekosysteemien suojelulle ja kestävässä kehityksessä edistämiseksi. Suomi pyrkii toimeenpanemaan sitä tehokkaasti. Suomi on valmis osallistumaan Arktisen meriyhteistyöryhmän (Task Force on Arctic Marine Cooperation) jatkokäyttöön ottaen huomioon ekosysteemiperustaisen lähestymistavan tärkeyden ja myönteiset yhteistyökokemukset muilta merialueilta.

YK:n kestävässä kehityksessä toimintaohjelma Agenda 2030 edellyttää, että vähintään 10 prosenttia rannikko- ja merialueista suojellaan vuoteen 2020 mennessä. Tätä asiaa käsitellään vuonna 2015 hyväksytyssä Arktisen merensuojelualueverkoston kehittämisen puitedokumentissa. Suomi toivottaa tervetulleeksi Arktisen neuvoston merensuojelutyöryhmän (PAME) työkokouksen, jossa käsitellään merellisiä suojelualueita ja ilmastomuutosta.

Etsintä- ja pelastuskapasiteetin riittävyys on haaste taloudellisen toiminnan sekä laiva- ja lentoliikenteen lisääntyessä arktisella alueella. Vuonna 2011 solmitun Arktisen lento- ja meripelastusyhteistyön sopimuksen toimeenpano on tärkeää. Arktisen rannikkovartiostofoorumin perustaminen on tervetullut toimi. Tämän foorumin puitteissa Suomen rajavartiolaitos vahvistaa yhteistyötä meriturvallisuuden edistämiseksi etsintä- ja pelastustoiminnan sidosryhmien kanssa. Tarkoituksena on vaihtaa tietoa parhaista käytännöistä, yhdenmukaistaa vakiintuneita toimintatapoja ja parantaa yhteentoimivuutta. Pääharjoitus pidetään vuoden 2019 alussa Arktisen rannikkovartiostoviikon aikana.

Vuonna 2013 solmittu Arktinen öljyntorjuntasopimus (MOSPA) tuli voimaan vuonna 2016. Suomi aikoo järjestää ensimmäisen täysimittaisen valmiusharjoituksen, joka yhdistetään vuonna 2011 solmitun Arktisen lento- ja meripelastusyhteistyösopimuksen harjoitukseen.

IMO:n hyväksymä Polaarikoodi, joka tuli voimaan 1.1.2017, asettaa uusia meriturvallisuutta ja ympäristönsuojelua koskevia standardeja. Suomi järjestää kansainvälisen konferenssin, jonka tarkoituksena on edistää turvallista jäänavigointia ja yhtenäistää Polaarikoodin toimeenpanoa arktisilla vesillä.

Satelliittiyhteydet ovat välttämättömiä kaikille liikennemuodoille, sillä paikannus ja navigointi perustuvat niihin. Suomi käynnistää tutkimuksen arktisen alueen satelliittinavigoinnin luotettavuudesta ja toimivuudesta yhdessä sidosryhmien ja loppukäyttäjien kanssa.

Suomi suunnittelee satelliittidatasiirron esittelytilaisuutta kiinnittääkseen huomiota arktisen alueen viestintäyhteyksien tarpeeseen. Tässä tilaisuudessa Suomen Ilmatieteen laitoksen Arktinen avaruuskeskus (Arctic Space Center) vastaanottaa jääolosuhteita koskevia tietoja, muokkaa niitä ja lähettää ne arktisella alueella kulkevalle alukselle lähes reaaliaikaisesti.

IHMISET

Arktisen alueen asukkaiden hyvinvointia tukee kolme erottamatonta kestävän kehityksen pilaria: taloudellinen, sosiaalinen ja ympäristöulottuvuus. Arktisen neuvoston toiminnan inhimillinen ulottuvuus kattaa mm. terveyden, vesivarat, energian, infrastruktuurin sekä alkuperäiskansojen kulttuurit ja kielet, ja näin neuvosto omalta osaltaan toteuttaa YK:n Agenda 2030:n kestävän kehityksen tavoitteita.

Suomi haluaa selvittää, miten kestävän kehityksen tavoitteiden avulla voidaan vahvistaa arktisen alueen yhteisöjen taloudellista ja sosiaalista kehitystä sekä kulttuurista itseilmaisua. Kestävä inhimillinen kehitys perustuu vahvaan perusopetukseen, kestävästi järjestettyyn työhön ja hyvin toimiviin terveys- ja sosiaalipalveluihin. Tavoitteena täytyy olla arktisen alueen asukkaiden myönteisten tulevaisuudennäkymien varmistaminen ja arktisten yhdyskuntien turvallisuus.

Suomi kannattaa alkuperäiskansojen vahvaa osallistumista Arktisen neuvoston toimintaan sekä perinne- ja paikallistiedon integroimista neuvoston ohjelmiin ja hankkeisiin.

Suomi korostaa arktisen alueen makean veden varojen sosioekonomista merkitystä. Monet arktisen alueen yhteisöt käyttävät niitä vedenhankintaan, ravinnonlähteenä ja virkistystarkoituksiin, ja ne ovat tärkeä osa yhteisöjen ruokaturvaa.

Terveysriskit lisääntyvät arktisen alueen elinympäristössä tapahtuvien muutosten seurauksena. Terveysturvallisuus edellyttää, että kyetään estämään ja havaitsemaan rajat ylittävät terveysriskit ja reagoimaan niihin. Suomi tukee monialaista yhteinen terveys (*One Health*) -lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon arktisen alueen ihmisten, eläinten ja ekosysteemien välinen yhteys.

Henkistä hyvinvointia voidaan tukea lisäämällä mielenterveysosaamista ja luomalla myönteisiä oppimisympäristöjä, jotka lisäävät alkuperäiskansojen osallistumista alueiden ja maiden kehittämiseen. Itsemurhakuolleisuuden vähentämiseksi on lisättävä eri hallinnonaloja edustavien ammattilaisten valmiuksia. Suomi tukee edellisten puheenjohtajuuksien aloittaman arktisen yhteistyön jatkamista itsemurhien ehkäisemiseksi.

Sukupuolten välistä tasa-arvoa voidaan tukea lisäämällä tietoisuutta siitä, miten sekä naiset että miehet osaltaan edesauttavat kestävästä kehityksestä. Suomi tukee Arktisen neuvoston työtä sukupuolten välisen tasa-arvon edistämiseksi.

Työterveyteen, työturvallisuuteen ja työhyvinvointiin on kiinnitettävä erityistä huomiota arktisen alueen vaativissa työskentelyolosuhteissa. Suomi haluaa käynnistää arktisten maiden työterveyden tutkimuslaitosten käytännönläheisen verkoston, joka etsii ratkaisuja arktisen työelämän haasteisiin.

Suomi edistää perusopetuksen kehittämistä erityisesti opettajankoulutuksen kautta. Näitä ja muita opetukseen liittyviä kysymyksiä käsitellään Arktisen yliopiston (University of the Arctic) järjestyksessään toisessa kongressissa. Suomen kasvatustieteellinen seura järjestää kansainvälisen symposiumin, jossa käsitellään opettajankoulutusta arktisella alueella.

Suomi isännöi seuraavan Model Arctic Council -tilaisuuden, johon opiskelijat eri yliopistoista kokoontuvat simuloimaan Arktisen neuvoston toimintaa. Pää tarkoituksena on kehittää kansainvälisiä neuvotteluvalmiuksia arktista aluetta ja sen asukkaita koskeissa keskeisissä asioissa.

Arktisella alueella on runsaasti energiavaroja, mutta siitä huolimatta monet harvaan asuttujen alueiden yhteisöt ovat riippuvaisia yhdestä, usein kalliista energialähteestä. Energiatehokkuus voisi parantaa arktisen alueen asuinoloja. Järjestyksessään neljäs arktinen energiakonferenssi pidetään Suomessa, ja siellä keskustellaan arktisen alueen energianäkymistä.

Digitaalinen vallankumous, joka mahdollistaa liikkumisen palveluna, ravistelee kuljetussektorin perustuksia. Arktisen neuvoston puheenjohtajuutta varten perustettu Lapin isäntäkomitea esittelee älykkäiden liikennejärjestelmien mahdollisuuksia arktisella alueella. Esittely pohjautuu Lapissa sijaitsevalta testialueelta ja osaamiskeskuksesta saataviin tuloksiin ja kokemuksiin.

ARKTISEN YHTEISTYÖN VAHVISTAMINEN

Arktisen neuvoston vahvistaminen on jatkuva prosessi, jonka tavoitteena on edistää arktista yhteistyötä muuttuvissa olosuhteissa. Yhteistyö toisiaan seuraavien puheenjohtajamaiden välillä tukee Arktisen neuvoston työn jatkuvuutta. Syvempi yhteistyö puheenjohtajamaan ja työryhmien välillä lisää Arktisen neuvoston yleistä tehokkuutta. Suomi pitää tällaista kehitystä tervetulleena ja jatkaa sitä.

Arktisen neuvoston sihteeristön perustaminen 2013 on kohottanut Arktisen neuvoston kansainvälistä profiilia ja yhtenäistänyt neuvoston toimintaa. Alkuperäiskansojen sihteeristö, joka on nyt osa Arktisen neuvoston sihteeristönä, antaa tervetulleutta tukea alkuperäiskansoja edustaville pysyville osanottajille. Suomi etsii tapoja vahvistaa edelleen Arktisen neuvoston sihteeristön roolia.

Arktinen neuvosto on edistynyt viestinnässä ja sidosryhmätoiminnassa. Uusi viestintästrategia pyrkii asemoimaan neuvoston mielipidejohtajaksi ja lisäämään sen näkyvyyttä entisestään. Suomi tuo esille Arktisen neuvoston työtä ja tukee viestintästrategian tehokasta toimeenpanoa.

Tarkkailijoiden kasvava osallistuminen on arvokasta Arktisen neuvoston toiminnalle ja neuvoston kansainväliselle roolille. Arktisen neuvoston virkamieskokousten yhteydessä pidettävät erityiset tarkkailijaistunnot ovat hyödyllinen vuorovaikutuksen muoto, jota Suomi aikoo jatkaa.

Arktinen neuvosto aikoo jatkaa molempia osapuolia hyödyttävää yhteistyötä erityisesti Arktisen talousneuvoston, Arktisen rannikkovartiostofoorumin, Arktisen avomeritoiminnan viranomaisfoorumin ja Arktisen yliopiston kanssa.

Yhdysvallat käynnisti puheenjohtajuutensa aikana neuvoston pitkän aikavälin strategian suunnittelun. Suomi kannattaa sellaisten strategisten tavoitteiden asettamista, jotka ulottuvat kaksivuotista puheenjohtajuuskautta pidemmälle. Kansainvälisen tilanteen salliessa nämä tavoitteet voitaisiin vahvistaa arktisessa huippukokouksessa.